

Leverfunktion hos grønlændere

Forskel i levertal hos grønlændere og danskere

Leveren er kroppens kemiske rensningsanlæg. Den har en enestående evne til at fjerne gifte og lave vigtige proteiner til kroppen, og den er således vigtig for personers velbefindende og helbred.

Leveren kan påvirkes af en række faktorer, både indre og ydre. En vigtig indre faktor er betændelse med hepatitis B virus (HBV), som er hyppig hos personer i Grønland. Dertil er det velkendt, at alkohol, som mange andre gifte, nedbrydes i leveren. Hos andre folkeslag har både HBV og alkohol en markant påvirkning af leveren. Der manglede en afklaring af den samstemmende effekt af disse hos grønlændere, hvilket vi satte os for at undersøge.

Vi inviterede grønlændere og danskere i alderen 50 til 69 år bosiddende i Nuuk og i Ammassalik, samt grønlændere bosiddende i Aalborg og Århus i Danmark. De blev spurgt om, hvor meget og hvor ofte de drak alkohol, om kostvaner, og de fik taget en blodprøve. De blev målt og vejjet med henblik på at beregne BMI, og de blev undersøgt for tegn på leverpåvirkning. Blodprøven blev analyseret for 5 forskellige leverenzymmer og for leverbetændelse med nyeste undersøgelsesteknik.

Vi undersøgte i alt 672 personer. Ingen havde tegn på leverpåvirkning ved den kliniske undersøgelse. Et forbrug af alkohol over det anbefalede niveau blev rapporteret af 12,9% af danskerne, 9,1% af grønlændere i Ammassalik, 6,1% af grønlændere i Danmark og 3,4% af grønlændere i Nuuk.

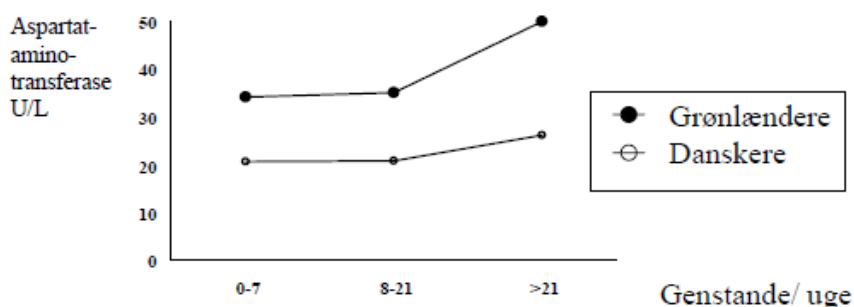
Alkohol havde hos Grønlændere en sammenhæng med to af de fem mål for leverfunktionen, mens HBV havde sammenhæng med ét af de fem mål for leverfunktionen.

Det mest interessante var, at grønlændere helt konsekvent havde et lidt højere niveau af tre centrale markører for leverfunktion (aspartat-aminotransferase; gamma-glutamyltransferase; basisk fosfatase). Dette blev fastholdt selv om vi korrigerede for indflydelsen af alkohol, HBV, BMI og kost.

Dette interessante fund blev yderligere forstærket af, at etnicitet påvirkede effekten af alkohol på aspartat-aminotransferase.

Vi fandt altså, at grønlændere har et klart lavere alkoholforbrug sammenlignet med danskere i Grønland. Alkohol påvirkede leveren hos både grønlændere og danskere, men at den gjorde det lidt forskelligt hos grønlændere og danskere. Hvorfor dette er tilfældet er jo spændende, men det er et spørgsmål, vi endnu ikke har svaret på. Betændelse med HBV havde en effekt på ét af målene for leverpåvirkning, men ikke på effekten af alkohol på leveren. Alkohol og HBV så således ikke ud til at forstærke hinandens effekt på leveren.

Figurtekst: Aspartate aminotransferase er højere hos grønlændere sammenlignet med danskere i Grønland.

Af: Karsten F Rex, Læge, PhD-studerende i Grønland. Tlf. 00299 34 40 00

Kilde: Karsten Fleischer Rex, Henrik Bygum Krarup, Peter Laurberg, Stig Andersen. Liver biochemistry and associations with alcohol intake, hepatitis B virus infection and Inuit ethnicity: a population-based comparative epidemiological survey in Greenland and Denmark. International Journal of Circumpolar Health. 2016, 75: 29528